

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

POREVIZIJSKO POROČILO

Popravljalni ukrepi pri zagotavljanju informacijske podpore delovanju centrov za socialno delo

2021

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

POREVIZIJSKO POROČILO

**Popravljalni ukrepi pri zagotavljanju informacijske
podpore delovanju centrov za socialno delo**

Številka: 320-7/2019/46

Ljubljana, 10. novembra 2021

1. Uvod

V revizijskem poročilu Zagotavljanje informacijske podpore delovanju centrov za socialno delo¹, št. 320-7/2019/34 z dne 19. 7. 2021 je Računsko sodišče Republike Slovenije (v nadaljevanju: računsko sodišče) izreklo mnenje, da je bilo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju: MDDSZ) delno učinkovito pri zagotavljanju informacijske podpore delovanju centrov za socialno delo (v nadaljevanju: CSD).

Ker vse razkrite nesmotrnosti niso bile odpravljene med revizijo, je računsko sodišče v revizijskem poročilu MDDSZ podalo zahtevo za predložitev odzivnega poročila.

MDDSZ je v predpisanem roku 90 dni računskemu sodišču predložilo odzivno poročilo², ki ga je z varnim elektronskim podpisom potrdila odgovorna oseba Janez Cigler Kralj, minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Ker eden izmed izvedenih ukrepov v odzivnem poročilu ni bil v celoti dokumentiran, je računsko sodišče MDDSZ pozvalo k dopolnitvi odzivnega poročila³. MDDSZ je računskemu sodišču 27. 10. 2021 predložilo dopolnitev odzivnega poročila⁴, ki jo je po pooblastilu ministra z varnim elektronskim podpisom potrdil Cveto Uršič, državni sekretar na MDDSZ.

V odzivnem poročilu in njegovi dopolnitvi so predstavljeni popravljalni ukrepi.

V porevizijskem postopku je računsko sodišče pregledalo odzivno poročilo ter preizkusilo verodostojnost in zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov.

V tem poročilu:

- predstavljamo nesmotrnosti, ki so bile razkrite v revizijskem poročilu in so zahtevale ukrepanje,
- povzemamo popravljalne ukrepe in
- izrekamo mnenje o zadovoljivosti izkazanih popravljalnih ukrepov.

---

¹ [URL: <https://www.rs-rs.si/revizije-in-revidiranje/arhiv-revizij/revizija/zagotavljanje-informacijske-podpore-delovanju-centrov-za-socialno-delo-2698/>], 4. 11. 2021.

² Št. 060-34/2019/121 z dne 15. 10. 2021, podpisano 18. 10. 2021.

³ Št. 320-7/2019/40 z dne 19. 10. 2021.

⁴ Št. 060-34/2019/127 z dne 26. 10. 2021, podpisano 27. 10. 2021.

2. Nesmotrnosti in popravljalni ukrepi

2.1 Strateško načrtovanje informacijske podpore delovanju CSD

2.1.1 Opis nesmotrnosti

V točki 3.1.3.a revizijskega poročila je navedeno, da MDDSZ, kljub temu da ima ključno vlogo pri strateškem načrtovanju področij družine, socialnih zadev in invalidskega varstva v Republiki Sloveniji, ni pripravilo ne strateških, ne letnih načrtov za informacijsko podporo delovanju CSD, ki naj bi izvajali s tem povezane naloge.

MDDSZ je bodoče naloge CSD opredelilo z dokumentoma Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013–2020⁵ in Resolucija o družinski politiki 2018–2028 "Vsem družinam prijazna družba"⁶ (v nadaljevanju: ReDP18–28). Ti resoluciji bi morali biti po oceni računskega sodišča izhodišče za načrtovanje prihodnje informacijske podpore, vendar te teme ne obravnavajo.

Tudi strokovne službe, ki so bile na MDDSZ vsebinsko odgovorne za področja družine, socialnih zadev in invalidskega varstva (v nadaljevanju: vsebinske strokovne službe), niso opredelile prihodnjih potreb po informacijski podpori ali oblikovale vizije, kako naj bi v prihodnje podpirale ta področja. Prihodnje storitve informacijske podpore so v praksi načrtovali zlasti strokovnjaki službe za informatiko MDDSZ.

Posledice neustreznega načrtovanja informacijske podpore področjem družine, socialnih zadev in invalidskega varstva so bile, da MDDSZ:

- ni imelo načrtov za uporabo podatkov, ki nastajajo v informacijski rešitvi IS CSD (v nadaljevanju: IS CSD), za spremljanje področij in pripravo bodočih politik, programskih proračunov;
- ni pripravilo konkretnega seznama ali časovnice bodočih izboljšav informacijske podpore delovanju CSD, na primer razširitve elektronskega poslovanja CSD⁷ ali izboljšanje uporabniške izkušnje;
- ni oblikovalo pristopa za informacijsko varnost CSD in
- ni moglo izvesti javnih naročil za storitve nadgradenj, v katerih bi natančno opredelilo predmet javnega naročila in s tem omogočilo sodelovanje novim ponudnikom.

MDDSZ je moralo v odzivnem poročilu izkazati, da je pripravilo načrt aktivnosti vključno z njihovimi nosilci in roki za pripravo strategije informacijske podpore področjem družine, socialnih zadev in invalidskega varstva, ki bo opredeljeval tako naloge služb, ki so odgovorne za vsebinsko načrtovanje

---

⁵ Uradni list RS, št. 39/13.

⁶ Uradni list RS, št. 15/18.

⁷ Kot je bilo predvideno z ReDP18–28.

na naštetih področjih, kot tudi službe za informatiko, ki mora vsebinske načrte informacijsko podpreti, in ki bo vključeval potrditev načrta na ravni ministra ali strateškega načrtovalnega telesa.

2.1.2 Izkazani popravljalni ukrep

MDDSZ je v odzivnem poročilu navedlo, da je vzpostavilo strateško skupino za oblikovanje strategije prihodnjega razvoja informacijske podpore delovanju CSD za področja družine, socialnih zadev in invalidskega varstva.⁸ Ta naj bi pripravila strategijo upravljanja informacijske podpore delovanju CSD.

V okviru priprave strategije MDDSZ predvideva naslednje aktivnosti:

- ustanovitev delovne (pod)skupine, ki bo obravnavala vsebinska in tehnična vprašanja in težave uporabnikov sistema v IS CSD ter informacijske podpore delovanju CSD,
- proučitev izvedene poslovne analize IS CSD ter vključitev ugotovitev v strategijo,
- pregled in obravnavo problematike zagotovitve ustrezne zbirke znanja ter priprava ustreznih predlogov in možnih rešitev,
- uvedba sistema kazalnikov, ki merijo pravočasnost izvajanja storitev CSD,
- ocena učinkovitosti IS CSD in potreba po njegovih izboljšavah ali spremembah,
- zagotavljanje rednega posodabljanja priročnikov za IS CSD in organizacija rednih izobraževanj o njegovi uporabi za uporabnike sistema,
- proučitev drugih priporočil računskega sodišča, podanih v revizijskem poročilu⁹, ter vključitev ugotovitev v strategijo.

MDDSZ je kot nosilca naštetih aktivnosti navedlo delovno skupino, ki bo vključevala predstavnike organizacijskih enot ministrstva, in sicer direktorata za družino, direktorata za socialne zadeve, direktorata za invalide, direktorata za starejše in deinstitucionalizacijo, direktorata za trg dela in zaposlovanje, službe za analizo in razvoj ter sekretariata, službe za informatiko. Rok izvedbe aktivnosti je določilo 30. 4. 2023.

2.1.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot **zadovoljiv**.

---

⁸ Sklep o imenovanju in nalogah Strateške skupine za pripravo strategije prihodnjega razvoja informacijske podpore delovanju CSD (področje družine, socialnih zadev in invalidskega varstva) št. 060-34/2019/123 z dne 15. 10. 2021 je 18. 10. 2021 z varnim elektronskim podpisom overil minister.

⁹ Revizijsko poročilo, str. 75 in 76.

2.2 Spremljanje in uporaba podatkov s področij družine, socialnih zadev in invalidskega varstva

2.2.1 Opis nesmotrnosti

V točki 3.1.4.a revizijskega poročila je navedeno, da MDDSZ, kljub temu da je odgovorno za področja družine, socialnih zadev in invalidskega varstva, ni zbiralo podatkov o zneskih prihrankov¹⁰ upravičencev, ki bi mu lahko po oceni računskega sodišča pomagali presojeti zbirne učinke različnih ukrepov in bi podpirali načrtovanje politik na teh področjih.

Poleg tega so CSD odločali o različnih izrednih denarnih prejemkih, ki jih občanom zagotavljajo lokalne skupnosti. MDDSZ pa ni vzpostavilo sistema za spremljanje zbirnih podatkov o višini sredstev, ki jih lokalne skupnosti namenjajo tem pravicam, in jih po oceni računskega sodišča tudi ni moglo uporabiti za pripravo politik.

Računsko sodišče je ocenilo, da MDDSZ s tem, da ne zbira vseh podatkov o zneskih pravic iz javnih sredstev in o izrednih prejemkih, ki jih občanom zagotavljajo lokalne skupnosti, ni zagotavljalo pregledne porabe javnih sredstev na področju, za katero je odgovorno. Zato po oceni računskega sodišča ni sledilo usmeritvam Strategije razvoja javne uprave 2015–2020, ki zahtevajo odgovorno, odprto in transparentno delovanje javne uprave¹¹.

V točki 3.1.4.b revizijskega poročila je navedeno, da je MDDSZ računskemu sodišču večkrat posredovalo nezanesljive odgovore na osnovna javnofinančna vprašanja s področja revizije. Podatki MDDSZ se niso ujemali s splošnimi demografskimi podatki o prebivalcih Republike Slovenije, ki jih vodi Statistični urad Republike Slovenije. MDDSZ ni predložilo dokazil, da je te nedoslednosti v podatkih samo zaznalo. Šele v marcu 2021 je MDDSZ računskemu sodišču posredovalo različico podatkov, ki jih je bilo mogoče v veliki meri uskladiti z demografskimi podatki Republike Slovenije in s podatki zaključnega računa proračuna Republike Slovenije, čeprav so tudi ti podatki še vedno vsebovali nekatere nedoslednosti.

MDDSZ je moralo zato v odzivnem poročilu izkazati, da je pripravilo načrt aktivnosti vključno z njihovimi nosilci in roki za:

- uvedbo spremljanja podatkov na področjih družine, socialnih zadev in invalidskega varstva, kar naj bi poleg podatkov o denarnih prejemkih, ki izhajajo iz pravic starševskega varstva in javnih sredstev, vključevalo tudi podatke o subvencijah in znižanih plačilih, ki izhajajo iz pravic iz javnih sredstev; podatki MDDSZ naj bi smiselno vključevali tako statistične podatke o številu prejemnikov oziroma upravičencev kot tudi podatke o zneskih s pravicami povezanih denarnih prejemkov in prihrankov; podatki MDDSZ naj bi poleg tega zajemali tako pravice, ki jih financira

---

¹⁰ Prihranki izvirajo iz subvencij in znižanih plačil. Ker prihranki nimajo davčnega vpliva, njihovega učinka ni mogoče presojeti na podlagi podatkov o denarnih prejemkih, ki jih CSD pridobivajo od Finančne uprave Republike Slovenije.

¹¹ Strategija razvoja javne uprave 2015–2020, str. 14, 45 in 99, [URL: <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MJU/Kakovost-in-inovativnost-v-javni-upravi/Strategija/Strategija-razvoja-javne-uprave-2015-2020.pdf>], 4. 11. 2021.

MDDSZ, kot tudi pravice iz javnih sredstev, ki jih financirajo drugi proračunski uporabniki in lokalne skupnosti, ter

- obvezno uporabo teh podatkov pri oblikovanju politik, programskih proračunov ter predpisov.

Načrt aktivnosti naj bi vključeval tudi opredelitev nalog služb, ki so odgovorne za spremljanje podatkov in uporabo teh podatkov pri oblikovanju politik, programskih proračunov in predpisov in opredelitev nalog službe za informatiko, ki naj bi jih pri tem informacijsko podprla.

2.2.2 Izkazani popravljalni ukrepi

MDDSZ je pripravilo načrt aktivnosti vključno z njihovimi nosilci in roki za nadgradnjo spremljanja podatkov na področjih družine, socialnih zadev in invalidskega varstva. V načrt aktivnosti je vključilo aktivnosti, ki jih opisujemo v nadaljevanju.

2.2.2.a Dodatni prikaz obstoječih podatkov

Poleg sedanje prakse, v kateri se podatki pridobivajo iz IS CSD in prikazujejo glede na vrsto socialnega transferja, se bodo po navedbah MDDSZ prikazovali tudi glede na tip družine ter glede na druge lastnosti, kot je razlog neaktivnosti pri denarni socialni pomoči. MDDSZ je v odzivnem poročilu navedlo, da bo to omogočilo pregled:

- koliko (skupna vrednost in število) socialnih transferjev prejema posameznik ali družina,
- kolikokrat v letu je posameznik/družina prejela določen socialni transfer in
- zbirnih podatkov po starostnih skupinah in spolu ter delovnem statusu prejemnika (brezposelni, zaposleni, upokojeni).

2.2.2.b Dopolnitev zbranih podatkov z informacijami o socialnih transferjih, ki so financirani s strani drugih proračunskih uporabnikov in lokalne skupnosti

V zvezi s podatki o pravicah iz javnih sredstev, ki jih financirajo drugi proračunski uporabniki in lokalne skupnosti, je MDDSZ je v odzivnem poročilu navedlo, na bo ustanovljena delovna skupina za analizo podatkov, ki bo vključevala tudi predstavnike Ministrstva za javno upravo (v nadaljevanju MJU). Ta skupina bo poiskala rešitev za dopolnitev obstoječe zbirke podatkov o zneskih pravic iz javnih sredstev, ki predstavljajo prihranke, in o izrednih prejemkih, ki jih občanom zagotavljajo drugi proračunski uporabniki in lokalne skupnosti, in dopolnitev tudi izvedla.

2.2.2.c Večja uporaba informacij iz IS CSD

MDDSZ je v odzivnem poročilu navedlo, da bo okrepilo uporabo informacij, zbranih z IS CSD, za potrebe spremljanja, ocenjevanja potreb po spremembah politik, oblikovanja politik in ocenjevanja učinkov politik, in sicer bo za ta namen:

- oblikovalo smernice za spremljanje, ocenjevanje potreb po spremembah politik, oblikovanje politik in ocenjevanje učinkov politik in
- uvedlo analitična orodja za oceno vpliva politike.

2.2.2.d Nadgradnja obstoječe zbirke podatkov MDDSZ

MDDSZ je v odzivnem poročilu navedlo, da bo izvedlo pregled in nadgradnjo obstoječe zbirke podatkov na MDDSZ, ki se uporablja za spremljanje izvajanja politik in oblikovanje politik na ministrstvu z vidika ocenjevanja učinkov sprememb politik.

2.2.2.e Podatkovno skladišče

MDDSZ je v odzivnem poročilu navedlo, da bo vzpostavilo podatkovno skladišče za IS CSD.

2.2.2.f Načela in standardi poročanja

MDDSZ je v odzivnem poročilu navedlo, da bo določilo načela in standarde za poenotenje poročanja podatkov iz podatkovne zbirke MDDSZ.

MDDSZ je kot nosilca naštetih aktivnosti navedlo delovno skupino, ki bo vključevala predstavnike organizacijskih enot ministrstva, in sicer direktorata za družino, direktorata za socialne zadeve, direktorata za invalide, direktorata za starejše in deinstitucionalizacijo, direktorata za trg dela in zaposlovanje, direktorata za delovna razmerja in pravice iz dela (za točko 2.2.2.c), službe za analizo in razvoj (za točko 2.2.2.c), sekretariata, službe za informatiko ter direktorata za informatiko na MJU (za točki 2.2.2.d in 2.2.2.e) in zunanjega izvajalca (za točki 2.2.2.d in 2.2.2.e). Rok izvedbe aktivnosti za točke 2.2.2.a, 2.2.2.b, 2.2.2.c, 2.2.2.d in 2.2.2.f je določilo 30. 4. 2023, za točko 2.2.2.f pa 31. 12. 2023.

2.2.3 Ocena popravljalnih ukrepov

Izkazane popravljalne ukrepe ocenjujemo kot **zadovoljive**.

2.3 Opredelitev pristojnosti, odgovornosti in ostalih nalog MDDSZ pri zagotavljanju informacijske podpore delovanju CSD

2.3.1 Opis nesmotrnosti

V točki 3.1.5.a revizijskega poročila je navedeno, da v predpisih s področja dela CSD ni bilo izrecnih določb, ki bi opredeljevale pristojnosti, odgovornosti in naloge MDDSZ pri informacijski podpori delovanju CSD. Posamezni CSD in MDDSZ tudi niso sklenili medsebojnih dogovorov o področju informacijske podpore¹², s katerimi bi opredelili, na primer:

- seznam storitev informacijske podpore, ki jih zagotavlja MDDSZ,
- kakovost, ki jo morajo te storitve dosegati, ter
- razmejitev pristojnosti in odgovornosti MDDSZ in CSD.

---

¹² Na primer dogovorov o ravni storitev.

Nekatere nejasnosti pri upravljanju informacijskih okolij CSD so bile med drugim:

- kdo je odgovoren za vsebinske vidike nadgradenj in sprememb informacijskih rešitev, zlasti za dajanje povratnih informacij o pobudah CSD;
- kdo je odgovoren za zagotavljanje posameznih vidikov informacijske varnosti;
- kdo je odgovoren za načrtovanje neprekinjenosti poslovanja na ravni CSD.

Ministrstvo je moralo v odzivnem poročilu izkazati, da je pripravilo načrt aktivnosti vključno z njihovimi nosilci in roki za pripravo pravne podlage, ki bo opredeljevala pristojnosti, odgovornosti in naloge MDDSZ pri informacijski podpori delovanju CSD.

2.3.2 Izkazani popravljalni ukrep

MDDSZ je v odzivnem poročilu navedlo, da bo pripravilo ustrezno pravno podlago, kjer bo opredelilo vse storitve oziroma področja storitev, ki jih izvaja za CSD, razmejitev odgovornosti za storitve, ki jih izvaja za potrebe CSD, in opredelilo ravni kakovosti, ki jih mora posamezna storitev dosegati.

MDDSZ je kot nosilca naštetih aktivnosti navedlo sekretariat, službo za informatiko in direktorat za socialne zadeve. Rok izvedbe aktivnosti je določilo do 31. 12. 2022.

2.3.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot **zadovoljiv**.

2.4 Dogovor o pristojnostih, odgovornostih in nalogah med MDDSZ in MJU

2.4.1 Opis nesmotrnosti

V točki 3.1.5.b revizijskega poročila je navedeno, da sta MDDSZ in MJU v letu 2014 sklenila medsebojni dogovor o pristojnostih, odgovornostih in nalogah, s katerim sta se dogovorila, da bo MJU skrbel za centralno tehnološko infrastrukturo, na kateri delujejo rešitve IS CSD, Portal MDDSZ in Varnostna shema, MDDSZ pa bo skrbel za njihov razvoj, nadgrajevanje, spreminjanje in operativno delovanje.

Ministrstvu sta v letu 2018 na CSD skupaj uvedli dokumentni sistem Krpan. Ministrstvu pa ne v aneksu k obstoječemu dogovoru o pristojnostih, odgovornostih in nalogah ne v drugem dokumentu nista opredelili pristojnosti in odgovornosti za uvedbo, prilagoditve in nadgradnje dokumentne rešitve Krpan, zlasti odgovornosti za odpravo napak pri delovanju dokumentne rešitve Krpan v okolju CSD.

MDDSZ je moralo v odzivnem poročilu izkazati, da je MJU predlagalo sklenitev aneksa k Dogovoru o razmejitvi odgovornosti in načinu usklajevanja pri upravljanju informacijskih sistemov MDDSZ št. 382-12/2013/13 in v njem (ali novem dogovoru) opredelilo vse storitve informacijske podpore, ki jih MJU zagotavlja MDDSZ in CSD, in ravni kakovosti, ki jih morajo te storitve dosegati.

2.4.2 Izkazani popravljalni ukrep

MDDSZ je v odzivnem poročilu izkazalo, da se MJU strinja z uveljavitvijo tripartitnega dogovora o uporabi sistema Krpan v okviru CSD.¹³ K dogovoru bodo po navedbah MDDSZ pristopile tri stranke: MJU, MDDSZ in CSD (16 enot). Pogodbene stranke bodo v dogovoru opredelile uporabo storitve dokumentnega sistema Krpan, ki ga nudi MJU, opredelili ravni kakovosti, ki jih mora storitev dosegati, in določili odgovorne osebe za vsako stranko dogovora. Dogovor bo izveden v podobni obliki, kot so izvedeni že obstoječi dogovori med MJU in posameznim državnim organom, ki uporablja storitev sistema Krpan.

Dogovor bodo predvidoma podpisali minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, minister za javno upravo in direktorji/direktorice posameznega CSD.

MDDSZ je kot nosilce aktivnosti določilo sekretariat, službo za informatiko na MDDSZ, s strani MJU naj bi po navedbah MDDSZ sodeloval direktorat za informatiko, s strani CSD pa kontaktne osebe posameznih CSD. Ukrep naj bi bil izveden do 30. 6. 2022.

2.4.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot **zadovoljiv**.

2.5 Dogovor o pristojnostih, odgovornostih in nalogah na področju zagotavljanja informacijske varnosti

2.5.1 Opis nesmotrnosti

V točki 3.4.3.a revizijskega poročila je navedeno, da je imela nejasna opredelitev pristojnosti in odgovornosti pri zagotavljanju storitev informacijske podpore posledice tudi na zagotavljanje informacijske varnosti, saj med drugim ni bilo jasno, kdo je odgovoren za:

- opredelitev nabora minimalnih varnostnih zahtev, ki jih morajo izpolnjevati lokalna informacijska okolja, ki dostopajo do informacijskih rešitev MDDSZ, zlasti za minimalne varnostne zahteve za strojno opremo, ki jo je skupaj s storitvami vzdrževanja in podpore za CSD kupovalo MDDSZ,
- upravljanje z incidenti s področja informacijske varnosti, ki nastanejo na CSD, ogrožajo pa informacijske rešitve MDDSZ in
- izobraževanje s področja informacijske varnosti zaposlenih na CSD v delu, ki se nanaša na uporabo informacijskih rešitev MDDSZ.

---

¹³ Pisna potrditev MJU, da se strinja s sklenitvijo tripartitnega dogovora med MJU, MDDSZ in posameznimi CSD za namen uporabe informacijskega sistema Krpan na CSD št. 382-162/2018/29 z dne 25. 10. 2021.

V točki 3.4.3.e revizijskega poročila je navedeno, da bi morale MDDSZ kot lastnik informacijskih sistemov v skladu s 13., 15. in 65. členom Uredbe o informacijski varnosti v državni upravi¹⁴ (v nadaljevanju: uredba o informacijski varnosti) najkasneje do 11. 5. 2019 izdelati načrt neprekinjenosti poslovanja in okrevanja po nenadnem dogodku, ki povzroči škodo večjih razsežnosti, ter izdelani načrt redno preverjati in vzdrževati. Računsko sodišče je ugotovilo, da MDDSZ načrta neprekinjenosti poslovanja ni izdelalo, zato je ravnalo v nasprotju s 13. in 15. členom uredbe o informacijski varnosti.

MDDSZ se o področju zagotavljanja neprekinjenosti poslovanja MDDSZ tudi ni celovito uskladilo z MJU, kljub temu da je neprekinjenost delovanja informacijskih rešitev MDDSZ odvisna od delovanja centralne tehnološke infrastrukture v upravljanju MJU in da MJU zagotavlja delovanje dokumentne rešitve Krpan. V primeru nenadnega dogodka, ki bi povzročil škodo večjih razsežnosti in onemogočil delovanje CSD, MDDSZ tvega, da bo za ponovno vzpostavitev poslovanja potrebno veliko časa.

V točki 3.4.3.d revizijskega poročila je navedeno, da je MDDSZ za CSD organiziralo nekatera vsebinska izobraževanja za uporabo svojih rešitev, vanje pa ni vključilo vsebin s področja informacijske varnosti. V skladu z 12. členom uredbe o informacijski varnosti bi morale MDDSZ zagotavljati, da se uslužbenci MDDSZ in povezanih subjektov, torej vseh organizacij, ki se povezujejo z njegovim centralnim informacijsko-komunikacijskim sistemom¹⁵ vključujejo v programe ozaveščanja in usposabljanja s področja informacijske varnosti. V teh programih bi se udeleženci morali seznaniti s svojimi vlogami in odgovornostmi na področju informacijske varnosti, z varnostnimi zahtevami in se naučiti izvajati svoje varnostne naloge.

Informacijske rešitve MDDSZ so bile pri uporabi na CSD izpostavljene nekaterim varnostnim tveganjem, na primer napadom s škodljivo kodo, ki bi kot vstopni vektor uporabljali socialni inženiring¹⁶ in ribarjenje.¹⁷ Zaposleni CSD predstavljajo največjo skupino uporabnikov informacijskih rešitev MDDSZ, zato je računsko sodišče ocenilo, da bi jih morale MDDSZ najmanj v delu, ki se nanaša na uporabo teh rešitev, seznaniti z njihovimi vlogami in odgovornostmi na področju informacijske varnosti in z varnostnimi zahtevami ter jih naučiti izvajati njihove naloge s področja informacijske varnosti.

V točki 3.4.3.f revizijskega poročila je navedeno, da bi morale v skladu s 17. členom uredbe o informacijski varnosti MDDSZ vzpostaviti postopke za spremljanje, zaznavanje, analiziranje in poročanje o dogodkih in incidentih informacijske varnosti, beleženje aktivnosti obvladovanja incidentov in odziv na incidente, vključno s postopki za stopnjevanje ukrepov informacijske varnosti, postopki za nadzorovano obnovo po incidentu in komunikacijo z notranjimi ali zunanjimi osebami ali organizacijami. Računsko sodišče je ugotovilo, da je MDDSZ v obdobju, na katero se nanaša revizija, obravnavalo več incidentov informacijske varnosti. Kljub temu ni pripravilo jasnih navodil

---

¹⁴ Uradni list RS, št. 29/18 in 131/20.

¹⁵ 1. člen uredbe o informacijski varnosti.

¹⁶ V katerih napadalci skušajo pridobiti gesla in druge zaupne podatke s pretvarjanjem, da so zaposleni v informacijski podpori ali da so do njih kako drugače upravičeni.

¹⁷ V katerih napadalci skušajo pridobiti gesla in druge zaupne podatke ali pa pripraviti žrtev do tega, da na svoji delovni postaji sproži nepooblaščen program, namenjen nepooblaščenemu dostopu do podatkov, izsiljevanju s šifriranjem podatkov in drugim oblikam kibernetkega kriminala. Ta oblika napada je izjemno nevarna v organizacijah, v katerih imajo zaposleni velik obseg pravic na svojih delovnih postajah.

za zaznavo in obvladovanje dogodkov in incidentov informacijske varnosti, na primer motenj delovanja, okužb z zlonamerno kodo, socialnega inženiringa, kraje podatkov, prevar in drugih incidentov, ki bi lahko ogrozili informacijske rešitve MDDSZ. Z izjemo dogovora o medsebojnem obveščanju o incidentih, MDDSZ tudi ni pripravilo navodil za sodelovanje z MJU pri obvladovanju varnostnih incidentov na centralni tehnološki infrastrukturi. MDDSZ od MJU poleg tega ni zahtevalo podatkov o postopkih za obvladovanje incidentov, povezanih z dokumentno rešitvijo Krpan. MDDSZ zato ni ravnalo skladno z zahtevami 17. člena uredbe o informacijski varnosti, ki zahteva vzpostavitev postopkov za obvladovanje incidentov informacijske varnosti.

V točki 3.4.4.a revizijskega poročila je navedeno, da MDDSZ ni ustrezno zavarovalo nekaterih osebnih podatkov. IS CSD je namreč za izvajanje nekaterih nalog omogočala zaposlenim na CSD priklic podatkov, ki so bili predhodno preneseni iz podatkovne zbirke CRP.¹⁸ Poizvedba pa je bila napisana tako, da je poleg podatkov o iskani osebi vrnila tudi 19 drugih izpisov, ki z osnovno poizvedbo niso bili povezani¹⁹, kar je predstavljalo neobvladovano tveganje nepooblaščenega vpogleda v osebne podatke naključnih oseb, na primer v podatke o njihovih družinskih članih, prejemkih iz javnih sredstev in podobno. Tveganje je bilo nekoliko manjše, ker je ob brskanju po podatkih posamezne osebe v IS CSD v večini primerov nastala revizijska sled.

Računsko sodišče je poleg tega izpostavilo, da so morali zaposleni na CSD za nemoten potek dela nekatere odločbe in druge dokumente izvoziti na delovne postaje, kar je omejevalo sledljivost vpogledov vanje, poleg tega pa ni v skladu z zahtevami 38. člena uredbe o informacijski varnosti, ki dovoljuje prenos informacijskega premoženja v drugo napravo le ob pisnem soglasju skrbnika izvirnega informacijskega sistema in pod pogojem, da je v sprejemni napravi zagotovljena najmanj enaka raven varovanja zaupnosti in celovitosti teh podatkov oziroma informacij kot v izvornem informacijskem sistemu. Delovne postaje na CSD po oceni računskega sodišča niso bile ustrezno varnostno zaščitene.

Ministrstvo je moralo v odzivnem poročilu izkazati, da je pripravilo načrt aktivnosti vključno z njihovimi nosilci in roki za izboljšanje področja informacijske varnosti z:

- opredelitvijo odgovornosti za tiste vidike informacijske varnosti na CSD, ki so povezani z uporabo informacijskih rešitev MDDSZ;
- načrtovanjem neprekinjenosti poslovanja in okrevanja po nenadnem dogodku, ki povzroči škodo večjih razsežnosti;
- programi izobraževanj s področja informacijske varnosti zaposlenih na CSD v delu, ki se nanaša na uporabo informacijskih rešitev MDDSZ;
- navodili za zaznavo in obvladovanje dogodkov in incidentov informacijske varnosti in
- odpravo pomanjkljivosti pri varovanju osebnih podatkov.

---

¹⁸ Ker je od predhodnega priklica podatkov lahko minilo že več časa, ti niso bili več nujno ažurni.

¹⁹ Osebe v izpisih so si z iskano osebo delile na primer nekaj črk priimka ali imena, v nekaterih primerih so imele tudi enak priimek ali ime.

2.5.2 Izkazani popravljalni ukrepi

V povezavi z opredelitvijo odgovornosti za tiste vidike informacijske varnosti na CSD, ki so povezani z uporabo informacijskih rešitev MDDSZ, je ministrstvo v odzivnem poročilu navedlo, da namerava v internem organizacijskem predpisu zbrati informacije o aktivnostih in storitvah, ki jih MDDSZ izvaja za CSD oziroma nudi CSD. Nato namerava CSD seznaniti z vsebino internega organizacijskega predpisa in uskladiti pričakovanja, kakor tudi obliko/način in obseg bodočega sodelovanja na področju informacijske tehnologije in informacijske varnosti.

Za nosilce te aktivnosti je določilo sekretariat, službo za informatiko. Aktivnost namerava izvesti do 31. 12. 2022.

V povezavi z načrtovanjem neprekinjenosti poslovanja in okrevanja po nenadnem dogodku, ki povzroči škodo večjih razsežnosti, je MDDSZ v odzivnem poročilu navedlo, da bo aktivnost izvedlo ob podpori zunanjega izvajalca, ki ga bo pridobilo z evidenčnim javnim naročilom.

Za nosilce te aktivnosti je določilo sekretariat, službo za informatiko. Aktivnost namerava izvesti do 31. 12. 2022.

V povezavi s programi izobraževanj s področja informacijske varnosti zaposlenih na CSD v delu, ki se nanaša na uporabo informacijskih rešitev MDDSZ, je ministrstvo v odzivnem poročilu navedlo, da je vse javne uslužbenke na MDDSZ pozvalo, da opravijo e-tečaj Upravne akademije na temo Informacijska varnost. Potrdila o uspešni izvedbi e-tečaja po navedbah MDDSZ zbira sekretariat. Rok izvedbe te aktivnosti je opredelilo 30. 9. 2022.

MDDSZ je v odzivnem poročilu poleg tega navedlo, da se je z Upravno akademijo dogovorilo, da se njihovih e-tečajev lahko udeležijo tudi zaposleni na CSD, o čemer jih bo posebej obvestilo. Rok za izvedbo te aktivnosti je opredelilo 31. 12. 2021.

Ministrstvo je poleg tega navedlo tudi, da bo v izobraževanja uporabnikov o uporabi IS CSD, Varnostne sheme in podpore uporabnikom v bodoče vključevalo izobraževanje o informacijski varnosti. Rok za izvedbo te aktivnosti je opredelilo 30. 6. 2022.

Za nosilce vseh naštetih aktivnosti je določilo sekretariat, službo za informatiko.

V povezavi z navodili za zaznavo in obvladovanje dogodkov in incidentov informacijske varnosti je MDDSZ v odzivnem poročilu navedlo, da bo v obliki internega organizacijskega predpisa v večji meri formaliziralo postopke za spremljanje, zaznavanje, analiziranje in poročanje o dogodkih in incidentih informacijske varnosti, beleženje aktivnosti obvladovanja incidentov in odzivov na te incidente, vključno s postopki za stopnjevanje ukrepov informacijske varnosti, postopki za nadzorovano obnovo po incidentu in komunikacijo z notranjimi ali zunanjimi osebami in organizacijami – tako med MDDSZ in MJU, kot tudi med MDDSZ in CSD.

Za nosilce te aktivnosti je določilo sekretariat, službo za informatiko. Aktivnost namerava izvesti do 30. 9. 2021.

V povezavi z odpravo pomanjkljivosti pri varovanju osebnih podatkov je MDDSZ navedlo, da je že izvedlo nekatere aktivnosti za razširitev nabora informacij, ki se o aktivnostih uporabnikov zapisujejo v revizijske sledi. Izvedlo naj bi pregled stanja in oblikovalo izboljšave. V nadaljevanju bo

pogodbeni zunanji izvajalec pripravil analizo ter podal informacijo glede časovnega in stroškovnega vidika nadgradnje IS CSD.

MDDSZ je poleg tega navedlo, da je že preverilo tudi možnost omejevanja prikaza podatkov v primeru iskanja posamezne osebe. Ugotovilo je, da je IS CSD vsebovala napako. Le ta naj bi bila po navedbah MDDSZ že odpravljena. MDDSZ je poleg tega navedlo, da bo ob pomoči zunanjega izvajalca preverilo, ali je takšna programska napaka prisotna še v katerem drugem delu IS CSD.

MDDSZ bo preverilo tudi potrebe po izvozu dokumentov na delovne postaje, analiziralo obstoječe stanje ter poizkušalo zagotoviti, da IS CSD ne bo prikazovala več podatkov, kot je nujno potrebnih. Po potrebi bo informacijsko rešitev nadgradilo s kontrolami, ki bodo preprečile nepooblaščne vpogleda.

MDDSZ je kot nosilca aktivnosti za odpravo pomanjkljivosti pri varovanju osebnih podatkov navedlo delovno skupino, ki bo vključevala predstavnike organizacijskih enot ministrstva, in sicer direktorata za družino, direktorata za socialne zadeve, direktorata za invalide, direktorata za starejše in deinstitucionalizacijo, direktorata za trg dela in zaposlovanje ter sekretariata, službe za informatiko. Rok izvedbe aktivnosti je določilo 31. 12. 2022.

2.5.3 Ocena popravilnih ukrepov

Izkazane popravilne ukrepe ocenjujemo kot **zadovoljive**.

2.6 Dopolnitev in potrditev navodila o upravljanju sprememb

2.6.1 Opis nesmotrnosti

V točki 3.5.4.a revizijskega poročila je navedeno, da je MDDSZ z internimi akti opredelilo pristojnosti in odgovornosti pri naročanju nadgradenj IS CSD, vključno z odgovornostjo vsebinskih strokovnih služb pri oblikovanju zahtev za funkcionalnosti informacijskih rešitev. Pri pregledu vzorca sprememb pa je računsko sodišče ugotovilo, da so bile vsebinske specifikacije nadgradenj zelo skope ali pa so bile v veliki meri le kopije novih zakonskih določil. Vsebinske specifikacije nadgradenj niso bile zasnovane kot zahteve za informacijsko podporo delovnim procesom CSD. MDDSZ poleg tega v internih aktih ni predvidelo vloge, pristojnosti in odgovornosti vsebinskih strokovnih služb pri pripravi testnih scenarijev in pri drugih vidikih testiranja razvitih nadgradenj ter pri prilagoditvi predvgrajenih osnutkov odločb glede spremenjenih predpisov in postopkov dela CSD.

MDDSZ je v letu 2020 pripravilo osnutek novega navodila o upravljanju sprememb.

MDDSZ ne v obdobju, na katero se nanaša revizija, ne v osnutku novega navodila o upravljanju sprememb ni opredelilo najkrajših časovnih rokov za nadgradnje informacijskih rešitev in tehnološke infrastrukture, ki jih morajo vsebinske strokovne službe upoštevati pri postavljanju zahtev za funkcionalnosti informacijskih rešitev CSD.

MDDSZ ne v obdobju, na katero se nanaša revizija, ne v osnutku novega navodila o upravljanju sprememb ni opredelilo različnih postopkov za različno kompleksne nadgradnje informacijskih rešitev in tehnološke infrastrukture, čeprav nekatere nadgradnje, na primer razvoj in uvedba novega modula IS CSD zahtevajo veliko dela in imajo lahko pomembne posledice, pri nekaterih pa je potrebna le sprememba predpripravljenega besedila odločbe.

MDDSZ ne v obdobju, na katero se nanaša revizija, ne v osnutku novega navodila o upravljanju sprememb ni imelo pripravljenega postopka za nujne nadgradnje, torej postopka, ki bi v nujnih primerih (na primer večjem izpadu informacijske rešitve) dovoljeval prenos nadgradnje v produkcijo ob minimalnem testiranju in nadomestno podrobno spremljanje produkcijskega delovanja nadgradnje.

Računsko sodišče je ocenilo, da je odsotnost jasnih pravil pri vsebinskem upravljanju nadgradenj informacijskih rešitev vplivala na nastanek nekaterih motenj pri delovanju IS CSD. MDDSZ poleg tega tvega, da bo v nekaterih primerih uporabljalo preveč zamudne postopke, v drugih pa bo premalo natančno.

MDDSZ je moralo v odzivnem poročilu izkazati, da je dopolnilo osnutek navodila o upravljanju sprememb in ga formalno potrdilo.

2.6.2 Izkazani popravljalni ukrep

MDDSZ je posodobilo navodilo za upravljanje sprememb posodobili in vanj vključilo:

- opredelitev najmanjših časovnih rokov za nadgradnje informacijskih rešitev in tehnološke infrastrukture,
- opredelitev postopkov za različno kompleksne nadgradnje informacijskih rešitev in tehnološke infrastrukture,
- postopek za nujne nadgradnje.

Dokument upravljanja sprememb v IS MDDSZ je bil dne 13. 7. 2021 podpisan s strani ministra ter dne 14. 7. 2021 objavljen na oglasni deski ministrstva²⁰.

2.6.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot **zadovoljiv**.

---

²⁰ Upravljanje sprememb v informacijskih sistemih MDDSZ, različica 2.1.

2.7 Uvedba strukturirane metodologije vodenja projektov

2.7.1 Opis nesmotrnosti

V točki 3.5.5.a revizijskega poročila je navedeno, da MDDSZ ni uporabljalo strukturirane metodologije vodenja projektov in ni sistematično pristopalo k velikim spremembam, vključno s spremembami, ki so predstavljale velike posege v informacijska okolja CSD.

Ministrstvo je moralo v odzivnem poročilu izkazati, da je pripravilo načrt aktivnosti vključno z njihovimi nosilci in roki za uvedbo strukturirane metodologije vodenja projektov.

2.7.2 Izkazani popravljalni ukrep

MDDSZ je v odzivnem poročilu navedlo, da bo oblikovalo standarde za uvedbo sprememb tako za *institucionalne reforme sistema CSD* kot tudi za *implementacijo sprememb zakonodaje na področju socialnih transferjev v IS CSD*.

Smernica za izvedbo institucionalnih sprememb sistema CSD bo določala obveznost, da se pred institucionalno spremembo CSD:

- ustanovi projektna skupina;
- opredeli cilj spremembe;
- določijo merljivi cilji ali način ocenjevanja uspešnosti doseganja cilja;
- pripravi projektni načrt;
- po potrebi pripravi načrt prilagoditve informacijskega okolja;
- pripravi časovnica izvedbe spremembe;
- ocenijo stroški izvedbe spremembe;
- predvidi vir financiranja spremembe (sredstva Evropske unije, proračun Republike Slovenije, drugo);
- identificirajo tveganja in ukrepi za njihovo omilitev.

V času izvajanja projekta se spremlja potek uvajanja spremembe.

Smernica za implementacijo sprememb zakonodaje na področju socialnih transferjev v IS CSD bo določila obveznost, da bo v dokumentacijo za spremembo zakonodaje, ki se nanaša na izplačila socialnih transferjev prek IS CSD, vključen dokument, ki se bo nanašal na posledice za IS CSD, in sicer:

- pojasnitev spremembe politike in način njene implementacije v IS CSD;
- stroške implementacije spremembe politike v sistemu IS CSD;
- čas za izvedbo spremembe v IS CSD;
- potrebno usposabljanje uporabnikov sistema na CSD.

MDDSZ je kot nosilca aktivnosti navedlo delovno skupino, ki bo vključevala predstavnike organizacijskih enot ministrstva, in sicer direktorata za družino, direktorata za socialne zadeve, direktorata za invalide, direktorata za trg dela in zaposlovanje, direktorata za starejše in

deinstitucionalizacijo, sekretariata, službe za informatiko in zunanjega izvajalca. Rok izvedbe aktivnosti je določilo 30. 4. 2023.

2.7.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot **zadovoljiv**.

3. Mnenje o izkazanih popravljalnih ukrepih

3.1 Mnenje o izkazanih popravljalnih ukrepih Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

Pregledali smo odzivno poročilo, ki ga je na podlagi zahteve iz revizijskega poročila Zagotavljanje informacijske podpore delovanju centrov za socialno delo pripravilo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Ocenili smo, da sta odzivno poročilo, ki ga je z varnim elektronskim podpisom potrdil Janez Cigler Kralj, minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, in dopolnitev odzivnega poročila, ki ga je po pooblastilu ministra z varnim elektronskim podpisom potrdil Cveto Uršič, državni sekretar na MDDSZ, verodostojna.

Zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov smo ocenili na podlagi posredovanega opisa ukrepov in dokumentacije. Menimo, da smo pridobili zadostne in ustrezne podlage in dokaze, da lahko podamo oceno o zadovoljivosti izkazanih ukrepov.

Ocenjujemo, da so izkazani ukrepi, opisani v točkah 2.1.2, 2.2.2, 2.3.2, 2.4.2, 2.5.2, 2.6.2 in 2.7.2, **zadovoljivi**.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si